

ZARZĄDZENIE NR 42/2021
WÓJTA GMINY ZBUCZYN
z dnia 16 sierpnia 2021 r.

**w sprawie zatwierdzenia programów działalności Środowiskowego Domu
Samopomocy typu „A i B” w Tchórzewie**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586 ze zm.) oraz § 1 ust. 4 Statutu Środowiskowego Domu Samopomocy typu „A i B” w Tchórzewie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr V/25/2019 Rady Gminy Zbuczyn z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy typu „A i B” w Tchórzewie zarządza się, co następuje:

§1

Zatwierdzam opracowane przez kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy typu „A i B” w Tchórzewie w uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim dokumenty, będące podstawą funkcjonowania Domu:

- 1) Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie - typu „A”, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie - typu „B”, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia.

§2

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Środowiskowego Domu Samopomocy typu „A i B” w Tchórzewie.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Pełniący funkcje
Wójta Gminy Zbuczyn

Dariusz Cegielski

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W TCHÓRZEWIE TYPU „A”

I. WSTĘP

Środowiskowy Domy Samopomocy w Tchórzewie jest ośrodkiem wsparcia dziennego prowadzonym przez Gminę Zbuczyn, świadczącym usługi dla

- osób przewlekle psychicznie chorych (typ A),
- osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne (typ B),

Dom zapewnia 35 miejsc pobytu dziennego dla osób powyżej 18 roku życia, w tym dla co najmniej 2 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

II. CELE

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie jest zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej uczestników, a także integracja społeczna. Cele szczegółowe:

- nauka, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- budowanie poczucia wartości poprzez rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań;
- organizowanie zajęć dostosowanych do stanu zdrowia;
- integrowanie się ze środowiskiem lokalnym poprzez uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym;
- wspieranie funkcjonowania uczestników w ich rodzinnym środowisku;
- wspieranie rodzin uczestników ŚDS;

III. OBSZARY I FORMY DZIAŁANIA

Praca terapeutyczna w ŚDS realizowana jest poprzez:

- realizację treningów samoobsługi i zaradności życiowej;
- realizację terapii zajęciowej;
- realizację terapii ruchowej;
- poradnictwo psychologiczne;
- niezbędną opiekę;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;

- realizację działań towarzyszących tj. cykliczną organizację spotkań integracyjnych, imprez o charakterze kulturalnym i sportowym;
- inne działania tj. współpraca z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i innymi organizacjami, instytucjami i osobami działającymi na rzecz integracji społecznej lub świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych;

Terapeuci dostosowują treści, metody i organizację zajęć do możliwości psychofizycznych uczestników. Każdy z uczestników traktowany jest podmiotowo.

Uczestnik bierze udział w zajęciach indywidualnych i grupowych zgodnie z możliwościami psychofizycznymi. Postępowanie wspierające jest zindywidualizowane i oparte na długotrwałym procesie terapeutycznym.

Zajęcia służące celom głównym prowadzone są w pracowniach w oparciu o indywidualny plan postępowania wspierającego – aktywizujący przygotowany dla każdego uczestnika.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchorzewie mają możliwość korzystania z zajęć w pracowniach:

- pracowni arteterapii - gdzie rozwijają umiejętności twórczego myślenia, zdolności manualnych, poczucia estetyki, odkrywają talenty oraz rozładowują napięcia emocjonalne; poznają różnorodne techniki takie rysowanie, malowanie, collage, wiklina papierowa, quling, origami itp.
- pracowni zielarskiej- gdzie uwrażliwiają się na piękno natury otaczającego nas świata, uczą się dbania o środowisko, zbierają i przetwarzają zioła, poznają zasady stosowania ich w celach zdrowotnych.
- pracowni kulinarnej – gdzie zdobywają umiejętności i kompetencje umożliwiające wykonywanie codziennych czynności życiowych, uczą się planować wydatki, robić zakupy, poznają zasady zdrowego odżywiania, uczą się przyrządzać posiłki, obsługiwać sprzęt gospodarstwa domowego; pracownia wyposażona jest w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego.
- pracowni muzyczno-teatralnej - rozwijają zdolności twórcze, mowę, postawę, pokonują bariery społeczne przed wystąpieniami publicznymi, korzystają z choreoterapii, gdzie odgrywając rolę identyfikują się z postaciami; prezentują swoją twórczość na spotkaniach integracyjnych.
- pracowni usprawniania ruchowego- podnoszą sprawność fizyczną i psychiczną oraz rozwijają koordynację ruchową; korzystają z zajęć indywidualnych i grupowych; pracownia wyposażona w sprzęt pomocny w ćwiczeniach równoważnych, koordynacyjnych, rozciągających, wzmacniających; uczestnicy korzystają ze stołu do pin-ponga, bocci, chusty klanza, a także siłowni na zewnątrz.
- pracowni komputerowo- medialnej -uczą się i doskonalą umiejętności z zakresu podstaw obsługi komputera, włączania komputera, korzystania z myszki, klawiatury, tworzenie i otwieranie plików i folderów, nauka zapisywania pliku, nauka zapisywania na płycie , drukowanie, zdobywają wiedzę z zakresu programów Paint, Office Word – rysowanie figur, wypełnianie kolorem, pisanie tekstów, kopiowanie, wycinanie. Pracownia wyposażona jest w stanowiska komputerowe.
- pracowni edukacyjnej – utrwalają posiadaną wiedzę poprzez ćwiczenie pamięci, doskonalenie umiejętności komunikowania się z otaczającym światem poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
- pracowni terapeutyczno- relaksacyjnej – uczą się relaksować i odpoczywać. Sala jest wyposażona w pufy do siedzenia i leżenia dla dorosłych z ekoskóry.
- pracowni ogrodniczej wykonują prace ogrodnicze, dbają o otaczający teren wokół budynku, uprawiają warzywa (sieją, sadzą, pielęgnują), dbają o ogródek warzywny

i rabaty z kwiatami, korzystają z narzędzi ogrodniczych i urządzeń; pracownia ta znajduje się w pomieszczeniu przy kotłowni.

- pracowni technicznej – usprawniają motorykę manualną i koordynację wzrokowo-ruchową poprzez wykonywanie drobnych prac technicznych; wykonują drobne prace takie jak np., wycinanie elementów ze styropianu, drewna, sklejanie, skręcanie, wypalanie; pracownia ta znajduje się w pomieszczeniu przy kotłowni.

Pracownicy danej pracowni dokumentują pracę w dziennikach w których odnotowują prowadzone zajęcia zgodnie z planem pracy na dany rok, planem pracowni i tygodniowym harmonogramem zajęć. Do dziennika wpisywane jest imię i nazwisko uczestników biorących udział w zajęciach, tematyka zajęć i sposób realizacji, uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników, imię i nazwisko osoby prowadzącej. Pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego co najmniej raz na 6 miesięcy korzystają ze szkoleń w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych potrzeb. Ponadto wszyscy pracownicy zobowiązani są posiadać przeszkolenie dotyczące treningu umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się z osobą zaburzoną komunikacją werbalną; osoby prowadzące te treningi podlegają szkoleniu nie rzadziej niż raz na trzy lata. Kadra uczestniczy w szkoleniach indywidualnie lub zbiorowo. W przypadku organizacji szkolenia w placówce bądź wyjazdowej dopuszcza się możliwość w tym dniu zmian w harmonogramie.

IV. LOKALIZACJA ŚDS W TCHÓRZEWIE

Budynek Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie usytuowany jest na obrzeżach wsi, w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników. W skład budynku wchodzi parter i piętro. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 601,5 m². Dom dysponuje następującymi pomieszczeniami : sala ogólna (pełniąca funkcję pracowni), jadalnia (pełniąca funkcję pracowni) , pracownia arteterapii, pracownia kulinarna, pracownia usprawniania ruchowego, pokój wyciszeń, pracownia terapeutyczno-relaksacyjna, pracownia komputerowo-medialna, pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pokój kierownika i księgowej, pokój socjalny; pomieszczenia są wyposażone w meble i sprzęt odpowiednie do prowadzenia w nich zajęć wspierająco-aktywizujących. Ponadto w budynku znajdują się toalety: damska, męska, dla personelu oraz łazienka z natryskiem. W obiekcie znajduje się winda i podjazd do wejścia dla osób na wózku. Budynek jest bez barier architektonicznych dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obok budynku znajduje się otwarta strefa aktywności i wiata. Budynek zdobi piękny wiejski krajobraz; rabaty, nasadzone bylinami i roślinami oraz ogródek warzywny i ziołowy.

V. ADRESACI PROGRAMU

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy typu „A” skierowana jest do osób przewlekle psychicznie chorych. Doświadczenie choroby psychicznej wiąże się z poczuciem wyobcowania, osamotnienia oraz trudnościami w kontaktach z otoczeniem. Osoby te przeżywają niechęć do podejmowania działań, tracą wiarę w swoje możliwości, nie posiadają miejsca i osób z którymi mogłyby dzielić się swoimi przeżyciami.

Praca terapeutyczna z osobami chorymi psychicznie ma na celu:

- doprowadzenie do zwiększenia poczucia pewności siebie i poczucia własnych możliwości w kontaktach z ludźmi;
- stopniowe zwiększanie własnej aktywności i rozwój zainteresowań;
- wykształcenie umiejętności radzenia sobie z doświadczeniem choroby psychicznej;
- zapewnienie możliwości dzielenia się swoimi przeżyciami;
- kształtowanie podstawowych umiejętności społecznych - pomoc w powrocie do funkcjonowania w społeczeństwie;
- zapobieganie nawrotom choroby;
- wdrażanie do osiągnięcia poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia;
- poprawa wzajemnych relacji interpersonalnych, umiejętności komunikowania się i współżycia w grupie;

Bardzo ważną będzie też praca i wsparcie rodzin osób chorych poprzez udzielanie pomocy psychologicznej, integrowania, kreowania pozytywnego wizerunku osoby chorej. Współpraca z rodzinami osób chorujących będzie opierała się na wzajemnym zaufaniu i szacunku. Działania domu mogą być wspierane przez opiekunów, członków rodzin, wolontariuszy.

VI. RODZAJ USŁUG

Dom Typu „A” realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestnika, jak również do możliwości organizacyjnych i finansowych ŚDS.

Program działania ŚDS typu „A” przewiduje następujące usługi:

- treningi funkcjonowania w codziennym życiu w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening higieny, trening kulinarny, trening praktyczny, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury
- trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, edukację, teatr, muzykę
- terapię ruchową w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia, trening lekowy i zdrowotny,
- niezbędną opiekę, w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia (treningi ogrodnicze, zielarskie, techniczne

plastyczne, artystyczne z wykorzystaniem różnych metod pracy, mające na celu ujawnienie i rozwijanie zdolności uczestników w danej dziedzinie jako jedna z form przygotowania zawodowego).

VII. OCENA EFEKTÓW POSTĘPOWANIA

W czasie pierwszych trzech miesięcy pobytu uczestnika w ŚDS dokonywana jest ocena w czterech obszarach funkcjonowania: samoobsługa/zaradność życiowa, umiejętności interpersonalne, aktywność na zajęciach, rozwój zainteresowań następnie przygotowany jest do zaproponowania uczestnikowi indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizujący na okres jednego roku. W trakcie realizowania indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego dokonywana jest przez zespół wspierająco-aktywizujący półroczna ocena postępów uczestnika. Okres na jaki osoba została skierowana do ŚDS może być przedłużony. W przypadku osiągnięcia przez uczestnika poziomu samodzielności wnioskuje się do jednostki kierującej o umożliwienie uczestnictwa w innych formach wsparcia.

VIII. EFEKTY DZIAŁAŃ TERAPEUTYCZNYCH U UCZESTNIKÓW

- Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej,
- Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków),
- Zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach zorganizowanych,
- Poprawa samooceny,
- Wzrost zainteresowania sposobami spędzania czasu wolnego,
- Umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami,
- Wzrost poczucia własnej wartości.

IX. OCENA EFEKTÓW DZIAŁALNOŚCI DOMU

Ocena dokonywana jest raz w roku, w formie sprawozdania rocznego z działalności Domu, z uwzględnieniem następujących informacji:

- formie przeprowadzonych zajęć, realizacji planowanych działań oraz uzyskanych efektach;
- liczbie osób korzystających z poszczególnych zajęć,
- liczbie uczestników, którzy opuścili Dom,
- współpracy z rodzinami, opiekunami, ośrodkami pomocy społecznej, służbami zdrowia, urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi,
- aktualnych zasobach Domu przeznaczonych na jego funkcjonowanie.

Ocena efektów dokonywana jest w oparciu o dokumentację indywidualną (indywidualne plany wspierająco – aktywizujące) oraz zbiorczą, tzn., ewidencję obecności uczestników, dzienniki zajęć terapeutycznych oraz dokumentację dotyczącą działalności Zespołu Wspierająco – Aktywizującego.

Zespół wspierająco-aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy, celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji.

X. KIERUNKI ROZWOJU DOMU

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

- stałe podnoszenie kwalifikacji przez kadrę domu;
- okresowa ocena indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących uczestników;
- rozwijanie współpracy z rodzinami uczestników oraz środowiskiem lokalnym;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, służbami i instytucjami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników;
- angażowanie uczestników w działalność Domu;
- nawiązywanie i podtrzymywanie stałych kontaktów z innymi Domami z korzyścią dla uczestników tych Domów oraz kadry (wymiana doświadczeń, spostrzeżeń i uwag).

opracowała:
Krystyna Chojecka
Kierownik ŚDS Tchórzew

zatwierdził:

**Pelnący funkcję
Wójta Gminy Zbuczyn**

Dariusz Czajkowski

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W TCHÓRZEWIE TYPU „B”

I. WSTĘP

Środowiskowy Domy Samopomocy w Tchórzewie jest ośrodkiem wsparcia dziennego prowadzonym przez Gminę Zbuczyn, świadczącym usługi dla

- osób przewlekle psychicznie chorych (typ A),
- osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne (typ B),

Dom zapewnia 35 miejsc pobytu dziennego dla osób powyżej 18 roku życia, w tym dla co najmniej 2 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

II. CELE

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie jest zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej uczestników, a także integracja społeczna. Cele szczegółowe:

- nauka, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- budowanie poczucia wartości poprzez rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań;
- organizowanie zajęć dostosowanych do stanu zdrowia;
- integrowanie się ze środowiskiem lokalnym poprzez uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym;
- wspieranie funkcjonowania uczestników w ich rodzinnym środowisku;
- wspieranie rodzin uczestników ŚDS;

III. OBSZARY I FORMY DZIAŁANIA

Praca terapeutyczna w ŚDS realizowana jest poprzez:

- realizację treningów samoobsługi i zaradności życiowej;
- realizację terapii zajęciowej;
- realizację terapii ruchowej;
- poradnictwo psychologiczne;
- niezbędną opiekę;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
- realizację działań towarzyszących tj. cykliczną organizację spotkań integracyjnych, imprez o charakterze kulturalnym i sportowym;

- inne działania tj. współpraca z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i innymi organizacjami, instytucjami i osobami działającymi na rzecz integracji społecznej lub świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych.

Terapeuci dostosowują treści, metody i organizację zajęć do możliwości psychofizycznych uczestników. Każdy z uczestników traktowany jest podmiotowo.

Uczestnik bierze udział w zajęciach indywidualnych i grupowych zgodnie z możliwościami psychofizycznymi. Postępowanie wspierające jest zindywidualizowane i oparte na długotrwałym procesie terapeutycznym.

Zajęcia służące celom głównym prowadzone są w pracowniach w oparciu o indywidualny plan postępowania wspierającego – aktywizujący przygotowany dla każdego uczestnika.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie mają możliwość korzystania z zajęć w pracowniach:

- pracowni arteterapii - gdzie rozwijają umiejętności twórczego myślenia, zdolności manualnych, poczucia estetyki, odkrywają talenty oraz rozładowują napięcia emocjonalne; poznają różnorodne techniki takie rysowanie, malowanie, collage, wiklina papierowa, quling, origami itp.
- pracowni zielarskiej- gdzie uwrażliwiają się na piękno natury otaczającego nas świata, uczą się dbania o środowisko, zbierają i przetwarzają zioła, poznają zasady stosowania ich w celach zdrowotnych.
- pracowni kulinarnej – gdzie zdobywają umiejętności i kompetencje umożliwiające wykonywanie codziennych czynności życiowych, uczą się planować wydatki, robić zakupy, poznają zasady zdrowego odżywiania, uczą się przyrządzać posiłki, obsługiwać sprzęt gospodarstwa domowego; pracownia wyposażona jest w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego.
- pracowni muzyczno-teatralnej - rozwijają zdolności twórcze, mowę, postawę, pokonują bariery społeczne przed wystąpieniami publicznymi, korzystają choreoterapii gdzie odgrywając rolę identyfikują się z postaciami; prezentują swoją twórczość na spotkaniach integracyjnych.
- pracowni usprawniania ruchowego- podnoszą sprawność fizyczną i psychiczną oraz rozwijają koordynację ruchową; korzystają z zajęć indywidualnych i grupowych; pracownia wyposażona w sprzęt pomocny w ćwiczeniach równoważnych, koordynacyjnych, rozciągających, wzmacniających; uczestnicy korzystają ze stołu do pin-ponga, bocci, chusty klanza, a także siłowni na zewnątrz.
- pracowni komputerowo- medialnej -uczą się i doskonalą umiejętności z zakresu podstaw obsługi komputera, włączania komputera, korzystania z myszki, klawiatury, tworzenie i otwieranie plików i folderów, nauka zapisywania pliku, nauka zapisywania na płycie , drukowanie, zdobywają wiedzę z zakresu programów Paint, Office Word – rysowanie figur, wypełnianie kolorem, pisanie tekstów, kopiowanie, wycinanie. Pracownia wyposażona jest w stanowiska komputerowe.
- pracowni edukacyjnej – utrwalają posiadaną wiedzę poprzez ćwiczenie pamięci, doskonalenie umiejętności komunikowania się z otaczającym światem poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
- pracowni terapeutyczno- relaksacyjnej – uczą się relaksować i odpoczywać. Sala jest wyposażona w pufy do siedzenia i leżenia dla dorosłych z ekoskóry.
- pracowni ogrodniczej wykonują prace ogrodnicze, dbają o otaczający teren wokół budynku, uprawiają warzywa (sieją, sadzą, pielęgnują), dbają o ogródek warzywny i rabaty z kwiatami, korzystają z narzędzi ogrodniczych i urządzeń; pracownia ta znajduje się w pomieszczeniu przy kotłowni.
- pracowni technicznej – usprawniają motorykę manualną i koordynację wzrokowo-ruchową poprzez wykonywanie drobnych prac technicznych; wykonują drobne prace

takie jak np., wycinanie elementów ze styropianu, drewna, sklejanie, skręcanie, wypalanie; pracownia ta znajduje się w pomieszczeniu przy kotłowni.

Pracownicy danej pracowni dokumentują pracę w dziennikach w których odnotowują prowadzone zajęcia zgodnie z planem pracy na dany rok, planem pracowni i tygodniowym harmonogramem zajęć. Do dziennika wpisywane jest imię i nazwisko uczestników biorących udział w zajęciach, tematyka zajęć i sposób realizacji, uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników, imię i nazwisko osoby prowadzącej. Pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego co najmniej raz na 6 miesięcy korzystają ze szkoleń w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych potrzeb. Ponadto wszyscy pracownicy zobowiązani są posiadać przeszkolenie dotyczące treningu umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się z osobą zaburzoną komunikacją werbalną; osoby prowadzące te treningi podlegają szkoleniu nie rzadziej niż raz na trzy lata. Kadra uczestniczy w szkoleniach indywidualnie lub zbiorowo. W przypadku organizacji szkolenia w placówce bądź wyjazdowej dopuszcza się możliwość w tym dniu zmian w harmonogramie.

IV. LOKALIZACJA ŚDS W TCHÓRZEWIE

Budynek Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie usytuowany jest na obrzeżach wsi, w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników. W skład budynku wchodzi parter i piętro. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 601,5 m². Dom dysponuje następującymi pomieszczeniami : sala ogólna (pełniąca funkcję pracowni), jadalnia (pełniąca funkcję pracowni) , pracownia arteterapii, pracownia kulinarna, pracownia usprawniania ruchowego, pokój wyciszeń, pracownia terapeutyczno-relaksacyjna, pracownia komputerowo-medialna, pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pokój kierownika i księgowej, pokój socjalny; pomieszczenia są wyposażone w meble i sprzęt odpowiednie do prowadzenia w nich zajęć wspierająco-aktywizujących. Ponadto w budynku znajdują się toalety: damska, męska, dla personelu oraz łazienka z natryskiem. W obiekcie znajduje się winda i podjazd do wejścia dla osób na wózku. Budynek jest bez barier architektonicznych dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Obok budynku znajduje się otwarta strefa aktywności i wiata. Budynek zdobi piękny wiejski krajobraz; rabaty, nasadzone bylinami i roślinami oraz ogródek warzywny i ziołowy.

V. ADRESACI PROGRAMU

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy Typu „B” skierowana jest do osób dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu:

- głębokim, znacznym i umiarkowanym,
- lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne.

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy typu B wychodzi naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych intelektualnie, które potrzebują środowiskowego wsparcia z uwzględnieniem terapii społecznej dającej im możliwość funkcjonowania w grupie rówieśniczej, aktywnego spędzania czasu, rozwijania umiejętności z zakresu samoobsługi.

Program ukierunkowany jest na rozwój indywidualny osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez przygotowanie ich do niezależnego i godnego życia oraz przywrócenia im własnego miejsca w rodzinie i społeczeństwie

Środowiskowy Dom Samopomocy Typu „B” w swoim programie zakłada następujące cele:

- wyposażenie osób niepełnosprawnych intelektualnie w podstawowe umiejętności i wiadomości – zaradność w życiu codziennym, samodzielność w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych;
- wyposażenie osób niepełnosprawnych intelektualnie w funkcjonowanie w życiu społecznym;
- zapobieganie powstawaniu nowych niepełnosprawności;
- integrację społeczną;
- aktywizowanie uczestników zajęć, rozwijanie ich zainteresowań, indywidualnych uzdolnień poprzez udział w różnorodnych zajęciach terapeutycznych;
- doprowadzenie do zwiększenia poczucia własnej wartości oraz pewności siebie w kontaktach z ludźmi;
- środowiskowe wsparcie i pomoc rodzinie;
- wypracowywanie pozytywnego, realnego wizerunku osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz przeciwdziałanie stereotypom;
- zmianę postrzegania i wizerunku osób niepełnosprawnych w środowisku, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Podstawą wszelkich działań terapeutycznych jest konstruktywna, oparta na wzajemnym zaufaniu i zaangażowaniu współpraca z rodzinami uczestników. Zaangażowanie zespołu terapeutycznego i rodziny w proces terapii osoby niepełnosprawnej pozwoli na poprawę funkcjonowania uczestnika zajęć oraz wesprze opiekunów w ich codziennym życiu.

VI. RODZAJ USŁUG

Dom Typu „B” realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestnika, jak również do możliwości organizacyjnych i finansowych ŚDS.

Program działania ŚDS typu „B” przewiduje następujące usługi:

- treningi funkcjonowania w codziennym życiu w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening higieny, trening kulinarny, trening praktyczny, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów w tym:
 - kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury
 - trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej;
 - trening umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, edukację, teatr, muzykę;
 - terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację;
 - poradnictwo psychologiczne;
 - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
 - pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
 - niezbędną opiekę, w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki

lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji;

- inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia (treningi ogrodnicze, zielarskie, techniczne, plastyczne, artystyczne z wykorzystaniem różnych metod pracy, mające na celu ujawnienie i rozwijanie zdolności uczestników w danej dziedzinie jako jedna z form przygotowania zawodowego);

VII. OCENA EFEKTÓW POSTĘPOWANIA

W czasie pierwszych trzech miesięcy pobytu uczestnika w ŚDS dokonywana jest ocena w czterech obszarach funkcjonowania: samoobsługa/zaradność życiowa, umiejętności interpersonalne, aktywność na zajęciach, rozwój zainteresowań następnie przygotowany jest do zaproponowania uczestnikowi indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizujący na okres jednego roku. W trakcie realizowania indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego dokonywana jest przez zespół wspierająco-aktywizujący półroczna ocena postępów uczestnika. Okres na jaki osoba została skierowana do ŚDS może być przedłużony. W przypadku osiągnięcia przez uczestnika poziomu samodzielności wnioskuje się do jednostki kierującej o umożliwienie uczestnictwa w innych formach wsparcia.

VIII. EFEKTY DZIAŁAŃ TERAPEUTYCZNYCH U UCZESTNIKÓW

Założone efekty działań terapeutycznych oraz treningów u uczestników:

- poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie w życiu codziennym (zaradność w życiu codziennym, samodzielność w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych);
- wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej;
- wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków);
- zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach zorganizowanych;
- poprawa samooceny;
- wzrost zainteresowania sposobami spędzania czasu wolnego;
- umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami;
- wzrost poczucia własnej wartości;

IX. OCENA EFEKTÓW DZIAŁALNOŚCI DOMU

Ocena dokonywana jest raz w roku, w formie sprawozdania rocznego z działalności Domu, z uwzględnieniem następujących informacji:

- formie przeprowadzonych zajęć, realizacji planowanych działań oraz uzyskanych efektach;
- liczbie osób korzystających z poszczególnych zajęć;
- liczbie uczestników, którzy opuścili Dom;
- współpracy z rodzinami, opiekunami, ośrodkami pomocy społecznej, służbami zdrowia, urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi;
- aktualnych zasobach Domu przeznaczonych na jego funkcjonowanie;

Ocena efektów dokonywania jest w oparciu o dokumentację indywidualną (indywidualne plany wspierająco – aktywizujące) oraz zbiorczą, tzn., ewidencję obecności uczestników, dzienniki zajęć terapeutycznych oraz dokumentację dotyczącą działalności zespołu wspierająco – aktywizującego.

Zespół wspierająco-aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na sześć miesięcy, celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji

X. KIERUNKI ROZWOJU DOMU

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Tchórzewie niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

- stałe podnoszenie kwalifikacji przez kadrę domu;
- okresowa ocena indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących uczestników;
- rozwijanie współpracy z rodzinami uczestników oraz środowiskiem lokalnym;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, służbami i instytucjami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników;
- angażowanie uczestników w działalność Domu;
- nawiązywanie i podtrzymywanie stałych kontaktów z innymi Domami z korzyścią dla uczestników tych Domów oraz kadry (wymiana doświadczeń, spostrzeżeń i uwag).

opracowała:
Krystyna Chojecka
Kierownik ŚDS Tchórzew

zatwierdził:

**Pełniący funkcję
Wójta Gminy Zbuczyn**

Dariusz Cegielski